

Gooise Sporen

Afdelingsblad Gooiland, 2024 nr. 2

20 jun 2024

Inhoudsopgave

Van de Voorzitter

Bestuursmededelingen

Voorhaar - een familiechroniek

Hilversum en de graven van Holland

Google Photoscan

AGATHA: de nieuwe online zoekomgeving van het Rijksarchief in België

Lezing Geneaknowhow

CompGen

NGV Bronnen

Literatuur & Genealogie

Stappenplan onderzoek Suriname

De wereld is klein!

Evenementen in 2024

Stamboomsprekuren

Ledenaantal

Colofon

Van de Voorzitter

Op zaterdag 15 juni jl. vond in Deventer het 'Famillement' plaats, het grootste evenement op het gebied van familiegeschiedenis in Nederland, met als thema 'Nieuwe Familie'. Door Corona en andere omstandigheden zijn er de afgelopen jaren een aantal edities uitgevallen. Maar gelukkig was het voor genealogen van allerhande slag weer mogelijk om zich een hele dag onder te dompelen in een veelheid van lezingen, presentaties, workshops en discussies, zich te informeren bij talloze stands of het gesprek aan te gaan met medegeïnteresseerde hobbyisten en professionals. Behalve het ontmoeten van veel oude bekenden (de NGV was ruim vertegenwoordigd) was het goed te zien dat er ook de nodige jongeren zijn met interesse in familieonderzoek.

Tussen de vele aanwezigen heb ik ook een aantal leden van onze afdeling gezien. Als dat niet voor u gold: volgend jaar zal het 'Famillement' in Den Haag plaatsvinden in het gebouw van het CBG (dat dan 80 jaar bestaat). Zorg dat u er bij bent!

Onze eigen afdeling is zoals u weet ook al bijna zo oud. Helaas heeft het bestuur moeten besluiten om slechts beperkt energie te steken in het **75-jarig jubileum**. Er zal aandacht aan worden besteed in onze komende reguliere septemberbijeenkomst, die voor deze gelegenheid in de Hilversumse Bibliotheek zal plaatsvinden. Voor verdere informatie verwijst ik naar de Bestuursmedelingen in dit nummer. Persoonlijk doet het me deugd dat Harmen Snel bereid is gevonden een lezing te houden. Velen van u kennen hem van een bezoek aan het Amsterdamse Stadsarchief of van de TV, maar hij is ook van oorsprong een Gooier, een lid en ex-bestuurslid van onze afdeling en hij hield zijn eerste lezing voor onze afdeling al in 1995! Ook hiervoor geldt: zorg dat u er bij bent!

Dat gaat natuurlijk in het algemeen op voor al onze afdelingsactiviteiten: kom naar onze bijeenkomsten en lever kopij aan voor 'Gooise Sporen'. Maar gelukkig beperken we ons daar niet (meer) toe. In het vorige nummer meldden we al onze samenwerking met [Bibliotheek van Hilversum](#), [Bibliotheek Gooi+](#) en de 'Stamtafel' van [Senver Hilversum](#). Op diverse plaatsen in Gooiland zijn ondertussen al inleidende lezingen gehouden door Willem-Jan van Grondelle en 'Stamboomsprekuren' georganiseerd en we plannen daar mee door te gaan. Als u bereid bent hier aan bij te dragen, meldt het dan aan onze secretaris. En als u zelf met vragen zit, kom gerust langs.

Namens het afdelingsbestuur wens ik u een mooie zomer toe en veel leesplezier met dit nummer van 'Gooise Sporen'. We hopen u in groten getale op 11 september te ontmoeten!

Bestuursmededelingen

Bestuursvergaderingen

Het Bestuur vergadert 21 augustus 2024.

Voor onderwerpen waarvan je wilt dat het Bestuur die bespreekt, mail je de [secretaris](#).

Bestuursbesluiten maart t/m juni 2024

- Onderzoek naar mogelijkheid om in 2025 een extra lezing en excursie te houden.
- De Facebookpagina [Gooiland](#) wordt voortaan bijgehouden door Anne Schley
- Het X-account (twitter) [Gooiland](#) blijft in handen van Louis Heinsman.
- Op 11 juli is in de Bibliotheek Eemnes van 10 – 12 uur een Stamboomspreekuur.
- Voor de jubileumlezing op 11 september van 19:45 – 21:30 uur wordt om aanmelding gevraagd.

Jubileumlezing door Harmen Snel

In het kader van het 75 jarig bestaan van de afdeling Gooiland heeft het Bestuur de heer **Harmen Snel** bereid gevonden een lezing te houden met als onderwerp '*Het gemeenschappelijk DNA van een besloten dorpsgemeenschap, met als voorbeeld Huizen*'. Hij is archiefmedewerker in het Archief van Amsterdam en werkt mee aan het programma 'Verborgen Verleden'.

De voorlopige titel van de lezing is: '***Het gemeenschappelijk DNA van een besloten dorpsgemeenschap, met als voorbeeld Huizen***'. Hij zal ingaan op de vraag of daar achter te komen is en zo ja, hoe dat dan zou moeten?

Datum: **woensdag 11 september 2024** van 20:00 – 22:00 uur (inloop vanaf 19:30 uur) in de **Theaterzaal van de Bibliotheek Hilversum** aan de **'s-Gravelandseweg 55, Hilversum**; toegang gratis.

In verband met het beperkte aantal zitplaatsen en catering worden jullie verzocht je vanaf 15 juni aan te melden via secretaris-goi@ngv.nl.

Stamboomspreekuren

Op 11 juli 2024 wordt in **Eemnes** een Stamboomspreekuur georganiseerd. Daarin kunnen NGV- en bibliotheekleden en andere geïnteresseerden vragen stellen over hun onderzoek. In het najaar is **Muiden** aan de beurt. In november eerst een lezing *Inleiding Genealogie*, enkele weken later gevolgd door een Stamboomspreekuur.

Begin 2025 is het de bedoeling dat in bibliotheek van **Bussum** weer een lezing *Inleiding Genealogie* gehouden gaat worden, gevolgd door **Huizen**.

Enkele weken later volgt dan een Stamboomspreekuur.

Het meest actuele overzicht van de activiteiten van de afdeling Gooiland staat in de [Agenda](#).

Voorhaar - een familiechroniek

Jan Voorhaar

In 2008 begin ik aan het samenstellen van de stamboom Voorhaar. Veel genealogen beperken zich tot het verzamelen van namen en data, ik ben vooral geïnteresseerd in de mensen. Wie zijn zij? Hoe hebben zij geleefd? Wat hebben zij gedaan? Wat is hen overkomen? In wat voor tijd leven zij? In februari 2024 rolt mijn boek Voorhaar - een familiechroniek van de drukpers. Deze familiechroniek biedt een grote rijkdom aan waargebeurde verhalen. Heel gevarieerd qua inhoud: ontroerend, hilarisch, dramatisch, ongelooflijk, lichtvoetig, diep tragisch.

Op verzoek van de afdeling Gooiland schrijf ik een aantal artikelen voor Gooise Sporen. Dit eerste artikel gaat over de inhoud van het boek als geheel met Het Gooi als focus.

bakermat

De familie heeft haar oorsprong in Het Gooi en nog steeds zijn daar veel mensen woonachtig. Stamvader Leendert Voorhaar is omstreeks 1715 in Hilversum geboren. Bij grote branden daar in de achttiende eeuw zijn veel archiefstukken verloren gegaan. Dit maakt dat ik niet verder terugkom in de tijd en gegevens niet volledig zijn.

In de eerste generaties komt naast de naam Voorhaar ook Verhaar voor. Zowel binnen gezinnen als voor dezelfde persoon. Het mooiste voorbeeld is de in 1796 in Kortenhoef geboren Dirk Voorhaar. Hij is twee keer getrouwd. In beide huwelijksaktes schrijft de ambtenaar Dirk Verhaar maar Dirk tekent met D. Voorhaar. Zijn tweede vrouw, Dirkje van Leeuwen, tekent de akte met Dirkie van Leven. Het zegt iets over die tijd: burgerlijke stand is nog maar net ingevoerd, veel mensen kunnen niet schrijven, ambtenaren gaan af op wat zij horen, etc.

Op heden den zwaartfem April des Jaars Achtienhonderd Zes en Dertig des morgens ten elf uren, zijn voor ons Blommo Standen Gemeente Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der gemeente Korlenhoek verschenen, ten einde een Huwelijk aan te gaan, Dirk Voorhaar weduwnaar van Rendricka van der Schaaf oud negen en dertig jaar, spinster, getrouwd en wonende alhier, meerdjarige zoon van Gerret Voorhaar spinster, oud negen en twintig jaar spinster, en van Silleke Vlaanderen oud negen en dertig jaar spinster, woonachtig en Dirk van Leeuwen oud twintig jaar spinster, geboren woonende alhier, meerdjarige dochter van Gerret van der Keldew oud zeventien jaar, zoon van Abraham van der Keldew oud veertig jaar, spinster, alhier woonachtig, zonde de oude des Bruidsgenoots, en de moeder van de Bruid door haer man geadopteerd, waartoe hijsby tegenwoordig, verklarende nimmende toestemming tot dit huwelijk te geven.

De voorafgaande Acten, welke, nevens het zesde Hoofdstuk van het Huwelijk, volgens de Wet van 26 Ventose XIe Jaar, voorgelezen zijn, bestaan: in een Extract uit het Register der Afkondigingen, behoorlijk op den zeventen en twintigsten de vorige maand Maart en den zeventen dertien alhier gepubliceerd, zonde dat daeren tegen eenige opzetting is ingetroffen, en de banyken van henna geboort, en van het overlyden des Bruidsgenoots vrouw, Lynde ontbeven van de verplichting om hysby over te leyfje van voldoening aan de Nationale Wetten.

Y goedgeteund de doorhaling van het woord op de eerste regel, en daarvoor in plaats stelling Dijfflandern.
 Y en goedgeteund de doorhaling van het woord alhier en de daarvoor in plaats stelling Helversum.
 Voorhaan Dirk van Leeuwen

J. P. van den Broek Okermeester Berg
J. P. Boon
Job. Sandel

wevers en spinners

Het is een familie van wevers en spinners. In 1850 horen zij bij de 54,8 procent van de Hilversumse beroepsbevolking die in de textielindustrie werkt. Het is een tijd dat kinderarbeid nog gebruikelijk is, zeker ook in deze industrie. In dat jaar is 30 procent van de spinners nog geen zestien jaar, kinderen gaan vaak al werken als zij zes zijn. En al werkt het hele gezin erg lange dagen het is armoe troef. De huizen worden vergeleken met de holen van dieren, de leefomstandigheden zijn afschuwelijk slecht, de levensverwachting is erg laag: landelijk 32 jaar, in Hilversum 18 jaar (bron *Hilversum anno 1850* - uitgave Historische Kring Albertus Perk). En niet alleen naamdragers Voorhaar maar nagenoeg alle personen uit de vrouwelijke lijn van de familie hebben in dergelijke omstandigheden geleefd en gewerkt. Ook de beroemdste Voorhaar aller tijden is wever: Philippus Voorhaar (1818-1905). Hij ontleent zijn bekendheid aan bijbaantjes die hij had om wat bij te verdienen. Zijn daarbij horende bijnamen zijn Flip de Porder en Rooie Flip. Hij wekt de mensen 's morgens heel vroeg (rond half vier) door met een porderstok op ramen of luiken te tikken en vangt daarvoor een paar cent per week. Er zijn meer porders in Hilversum, Flip wordt de Koningsporder genoemd. Hij is een graag gezien man, altijd vrolijk en opgeruimd. Als hij 85 jaar is valt het nachtwerk hem te zwaar, zijn zoon volgt hem op. Een commissie wordt ingesteld om hem een onbezorgde oude dag te geven. Daarnaast is Flip opperbrandromroeper en voorkomt meerdere keren dat in de dichtbebouwde omgeving met houten huizen een kleine brand groot wordt.

Dat hij tot op vandaag bekend is komt vooral door het boek *Ons Hilversum* van Cor Buijn (uitgeverij Ploegsma). Kinderen die in de jaren zestig van de lagere school gaan krijgen dat boek als afscheidscadeau. De schrijver ontmoet Flip in een droom en die begrijpt niets van de wereld waarin hij is beland. Er zijn geen armenhuisjes meer, porders zijn vervangen door

wekkers. Niemand roept meer 'brand, brand' en blaast dan op een hoorntje. Nu zijn er sirenes.

In 2013 is in Museum Hilversum een deel van de tentoonstelling 'Kijk... Hilversum' aan Flip gewijd met foto's van nog levende nazaten.

Het verhaal van Flip maakt in het boek onderdeel uit van het hoofdstuk met bijzondere verhalen en personen. Bijvoorbeeld over een Voorhaar die Kortenhoef op stelten zet, een Hilversums echtpaar dat wordt gegijzeld, een Olympisch medaillewinnaar en Gooise mensen die worden vermoord.

Ook bekende Nederlanders horen tot de familie zoals Tonny Huurdeman en de ondertussen beruchte Frank Masmeijer.

In een volgend artikel wordt aandacht aan deze verhalen besteed.

de familie verspreidt zich

In de loop der tijd vertrekken familieleden uit Hilversum. Eerst naar andere plaatsen in Het Gooi. Maar wanneer industrialisatie en vervoersmogelijkheden toenemen ook naar andere plaatsen in Nederland. Er ontstaan buitenlandse takken in de Verenigde Staten, Canada en Australië. De Amerikaanse tak is verreweg de grootste. Het echtpaar Martinus Voorhaar (1875-1947) en Catharina Johanna Doornaar (1873-1971) en hun kinderen emigreren in 1907. Zij wonen dan in Hilversum. Catharina heeft er een hoedenwinkel aan Ruitersweg 46.

Timmerman Martinus staat in 1906 nog in De Gooi- en Eemlander. Samen met andere bestuursleden van een christelijke zangvereniging ondertekent hij een wel heel bijzondere oproep: 'komt tot ons en sluit u bij ons aan en helpt ons in den strijd. Het is namelijk ons doel om ook door de middelen waarover een zangvereniging beschikt, mede te helpen in den strijd tegen den drankduivel, welke zooveel verwoesting aanricht zoowel Geestelijk als Maatschappelijk. Nu kunnen zich bij ons aansluiten Christen Geheelonthouders welke lid zijn van eene vereeniging, doch ook zij die hoewel geen lid eener vereeniging, toch Onthouder zijn. Nogmaals een vriendelijk verzoek aan allen die hunne krachten voor dit doel willen geven, komt tot ons.'

Martinus bouwt in Albany (Maryland) een huis voor het gezin. Terwijl zij daar wonen bouwt hij een tweede huis. Als dat klaar is verhuizen ze daarheen en wordt het eerste huis verkocht. En dat gaat zo vele malen door. Het zevende kind is het enige dat in de Verenigde Staten wordt geboren. Frederika (1914-2004) verhuist op deze wijze 28 keer voordat zij op eigen benen gaat staan.

Per 2024 bedraagt het aantal nazaten van Martinus en Catharina ruim honderd personen. Eén van hen is een heuse sheriff geweest.

Een tipje van de sluier over het hoofdstuk 'bijzondere verhalen en personen' heb ik opgelicht. Ook over twee andere hoofdstukken ben ik kort omdat daar een apart artikel over komt.

boefjes en boeven

Een hoofdstuk heet 'boeven zijn het de nazaten van Leendert Voorhaar.' In genealogie wordt niet vaak gezocht naar en/of gepubliceerd over vonnissen. Ik vind er tot mijn verrassing circa 150 waarin een familielid is veroordeeld. En dat in de periode 1840-1915 en met uitsluitend Hilversummers als verdachten. Een erg groot aantal. Armoede en alcoholgebruik zijn vaak de oorzaak van een misdrijf. De inhoud van de vonnissen strekt zich uit van het stelen van peren tot iemand die na 35 veroordelingen in totaal 28 jaar in de gevangenis heeft gezeten, van mishandeling tot openbare schennis van de eerbaarheid, van dronkenschap tot moord op een eigen kind.

Eén voorproefje:

afgezwaaid militair Arnoldus Izarin (1811-1844) en zijn stiefvader Willem van Putten (1801-1852), wever van beroep, staan in 1841 samen terecht. Arnoldus heeft verkering gehad met Lena Cornelia François die een tijdje bij hem, zijn moeder en stiefvader in huis heeft gewoond. Maar op 14 september 1841 gaat de verkering uit. Een dag later gaat Lena naar de woning om huisraad op te halen. Moeder Geertruida Voorhaar geeft haar de spullen mee. Op het moment dat Lena een paar kopjes in haar schort heeft gedaan komt Arnoldus tevoorschijn. Hij pakt de kopjes en gooit ze op straat kapot. Ook werpt hij een glazen karaf naar haar hoofd, Lena raakt tot bloedens toe gewond. Door het geweld is een menigte mensen op de been gekomen. Sommigen proberen tussenbeide te komen. Eén van hen, Marretje Korrel (toevallig een familielid uit een heel andere tak), moet dit bekopen met een slag in haar gezicht door Willem. Arnoldus krijgt een gevangenisstraf van zes weken, Willem moet veertien dagen zitten.

oorlogen

'De familie in tijden van oorlog' is de naam van een ander hoofdstuk. Al in de Franse Tijd zijn mensen uit de familie Voorhaar actief als militair. Maar eveneens bij de Tiendaagse Veldtocht, de beide wereldoorlogen, de Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog, de Koreaanse, Vietnam- en Golfoorlog zijn zij betrokken. Het boek bevat daarnaast een indrukwekkend verhaal over een in Het Gooi wonende Dutchbat III militair die in 1995 in Srebrenica actief is geweest.

De Tweede Wereldoorlog krijgt de meeste aandacht. Een aantal familieleden sterft als militair, anderen overlijden o.a. door verzetsactiviteiten of tijdens dwangarbeid. Van de dertig oorlogsslachtoffers komen er twaalf uit Het Gooi. Er zijn ook indrukwekkende verhalen over mensen die kampen hebben overleefd of aan de Birma-Spoorweg hebben gewerkt. Alleen al met de familienaam Voorhaar zijn er vier mensen uit Het Gooi 'fout' geweest in de oorlog. Ook dat krijgt aandacht.

Jan Houtkamp (1926-2016) uit Bussum overleeft Kamp Amersfoort. Naast de tekst over hem in het boek vertelt hij zijn verhaal zelf. In de eindnoten is een aantal QR-codes opgenomen met een link naar bijvoorbeeld video's. In deze video vertelt de dan 87-jarige Jan over zijn indrukwekkende ervaringen in dat kamp en zijn ontsnapping aan de Duitsers tijdens het transport naar een concentratiekamp. Jan vertelt het op verzoek van scholieren die op bezoek in monument Kamp Amersfoort vragen of zij een oud-gevangene kunnen ontmoeten.

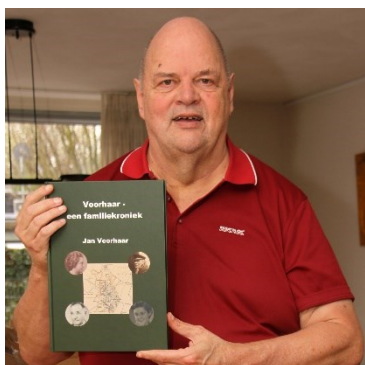
mijn afstammingslijn

Het laatste hoofdstuk in de familiechroniek heet 'van stamvader Leendert Voorhaar naar kroniekschrijver Jan Voorhaar.' Zes van mijn negen voorouders Voorhaar leven in Het Gooi. Dit hoofdstuk geeft een chronologisch tijdsbeeld van het leven van de familie in ruim driehonderd jaar. De wijze van leven maakt (ook) in deze tak een grote ontwikkeling door. Dat wordt zichtbaar in de levensverhalen van deze mensen. Maar er zijn daarnaast saillante wetenswaardigheden. Zo zijn Frederik en Jan, twee zonen van stamvader Leendert (±1715-1785), hooploper, oftewel knechtje van matrozen, op een VOC-schip. Ze sterven op hun schip als zij zo'n 15 jaar jong zijn. De al eerder genoemde Dirk Voorhaar (1796-1847) blijkt een man met een ordinaire mond te zijn. Geertruij, een dochter van hem, wordt ontslagen omdat zij volgens haar werkgever een vrouw van slecht gedrag is. Dirk zijn zoon Gerrit Voorhaar (1827-1868) is getrouwd met Gerritje de Bruin. Het gezin woont in Loosdrecht in een krot, Gerritje wordt gekenschetst als een vies zwart vrouwtje. De volgende in lijn is Rutger Voorhaar (1854-1919). Hij is voor het spoor brugwachter in de Naardermeer en bedient tevens de brug over de Karnemelksloot. Maar zijn vrouw Aleida de Man lijdt aan

malaria en dat noopt het gezin te verhuizen van deze vochtige omgeving naar Bussumse zandgrond. De laatste in Het Gooi geboren voorvader is mijn opa Jan Voorhaar (1887-1943). Hij verhuist op 23-jarige leeftijd naar Zaandam en wordt seinhuiswachter voor het spoor bij de in de twintigste eeuw bekende Hembrug over het Noordzeekanaal. Ook mijn vader en ik worden in Zaandam geboren.

Tot zover een eerste inblikje in *Voorhaar - een familiechroniek* vanuit Goois perspectief. Zoals gezegd volgt nog een aantal artikelen over specifieke thema's.

Jan Voorhaar

Voorhaar - een familiechroniek is een hardcover boek en telt 140 bladzijden. Het is rijk geïllustreerd en heeft in de eindnoten zo'n dertig QR-codes naar bij de verhalen horende video's, etc. Een multimediaal boek dus. Prijs € 35,50 excl. verzendkosten.

Voor meer informatie kunt U met de auteur mailen: jan.voorhaar@upcmail.nl

Hilversum en de graven van Holland

[DJ]

Het zal jullie niet ontgaan zijn: Hilversum bestaat in 2024 precies 600 jaar. Dat wil zeggen dat het in maart 1424 een eigen rechtbank krijgt. Voor die tijd zijn de enkele honderden Hilversummers aangewezen op de rechtbank in Laren.

Fig. 1 Hilversum 600

Graven van Holland

Circa 900 na Christus is er voor het eerst iets geschreven over de streek tussen Vecht en Eem. Het gebied wordt dan Naerdinlant genoemd. In 968 geeft gouvgraaf Wichman van Hamaland het gebied aan de abdij van Elten. Deze abdij – gewijd aan Sint Vitus - staat in een zogeheten Stift, een klein gebied bestuurd door een abdis. Dit verklaart het grote aantal Vituskerken in 't Gooi. De naam Gooilant (Gooi = gouw = gebied begrensd door rivieren) komt trouwens pas 4 eeuwen later voor.

In 1280 verkoopt de toenmalige abdis Godelinde het gebied aan Floris V, de graaf van Holland. Deze geeft het in onderleen aan Gijsbrecht van Amstel, zijn latere ontvoerder. In die tijd is het niet ongewoon dat een gebied verschillende eigenaren heeft. Door de strategische ligging vechten de graven van Holland, de heren van Amstelland en de bisschop van Utrecht eeuwenlang om deze streek.

In nagenoeg alle Gooise gemeenten komen de namen Vitus, Godelinde, Gijsbrecht, Floris en Wichman voor als straat- en gebouwnamen.

Na de moord op Floris V in 1296 blijft 't Gooi hét gebied voor de Hollandse graven. De 12-jarige zoon van Floris, graaf Jan I, overlijdt al in 1299. Zijn opvolger is zijn oom graaf Jan II van Henegouwen uit het huis Avesnes. Zie figuur 2. Diens kleindochter gravin Margaretha II laat de graafschappen Holland en Henegouwen op haar beurt weer na aan haar zoon Willem V uit het Beierse Huis. Hij geeft in 1355 stadrechten aan Naarden. Omdat deze Willem niet helemaal spoort, neemt zijn broer hertog Albrecht van Beieren al in 1358 het bestuur van hem over.

Fig. 2 Geneagram van het einde van het Hollandse Huis, het Henegouwse huis en het begin van het Beierse Huis

In de Lage Landen is het de periode van de Hoekse en Kabeljauwse twisten. Albrecht verblijft vaak in Den Haag en in Zeeland. In 1385 verbindt deze zich aan het Bourgondische huis: zoon Willem (VI) en dochter Margaretha van Albrecht trouwen met de kinderen Margaretha en Jan van hertog Filips de Stoute van Bourgondië. Albrechts middelste zoon Albrecht II neemt de zaken van zijn vader in Beieren over, maar overlijdt al in 1397. Na het overlijden van Albrecht heerst zoon Willem VI in Holland en Beieren, de jongste zoon Jan krijgt het bisdom Luik, maar blijft wereldlijk bisschop.

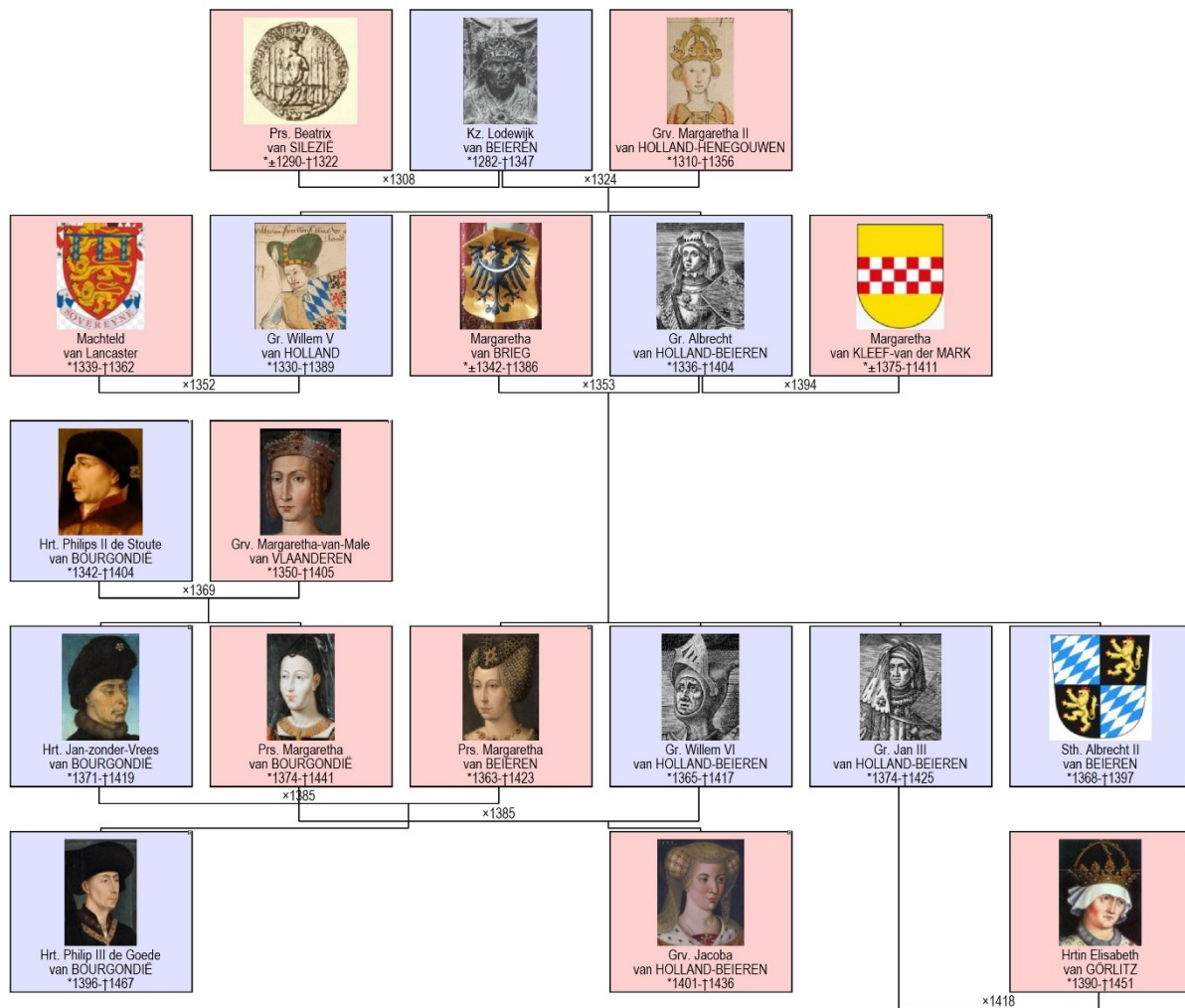

Fig. 3 Geneagram van het Beierse Huis en het begin van het Bourgondische Huis

Jacoba en Jan van Beieren

Na het overlijden van graaf Willem VI in 1417 valt Holland toe aan diens enige dochter Jacoba. Haar oom Jan uit Luik ziet het graafschap Holland ook wel zitten en met behulp van de Duitse Rooms koning Sigismund krijgt hij in 1418 als Jan III de titel graaf van Holland, Zeeland en Henegouwen. Hetzelfde jaar trouwt hij met de weduwe van de hertog Anthoon van Brabant. Anthoon is een broer van Jan en Margaretha van Bourgondië, dus een oom van Jacoba (figuur 5). De Hoekse (Jacoba) en Kabeljauwse (Jan III) twisten laaien weer op. In 1419 komen oom en nicht tot een vergelijk: tot 1424 (!) regeren zij samen (figuur 4). Omdat Jacoba al snel met haar (eerste) man naar Henegouwen gaat, heeft Jan III eigenlijk de alleenheerschappij.

Fig. 4 Bladzijde uit het Wapenboek uit 1460 van Hendrik van Heessel; hierin staan de oudste afbeeldingen in inkt van de graven van Holland. Oom Jan en nicht Jacoba zijn hier gezamenlijk afgebeeld.

Al na het overlijden van graaf Albrecht krijgt Jan III uit de erfenis de heerlijkheden Gooilant en Woerden. De prins-bisschop van Utrecht Frederik van Blankenheim plundert 't Gooi in 1420 en 1422. Om schadevergoeding te kunnen eisen, geeft Jan III aan Hilversum in maart 1424 het privilege tot een eigen rechtbank. Dat had niet veel later moeten gebeuren, want binnen een jaar overlijdt hij door vergiftiging. Volgens de overlevering zijn de bladzijden van zijn gebedenboek bewerkt met gif. En tijdens het bladeren bevochtigt hij zijn vingers

Jacoba is weer gravin van Holland en neemt de privileges over. Zij komt wel in botsing met haar neef hertog Philips III van Bourgondië. De rest is Vaderlandse Geschiedenis. Vele lezers van dit artikel herinneren zich de '[Zoen van Delft](#)' en de vier huwelijken van Jacoba. Het eerste met de kroonprins van Frankrijk, het tweede met haar neef hertog Jan IV van Brabant en het derde met een zoon van Engelse koning Hendrik IV (figuur 5). Haar laatste man was een hoge Zeeuwse edelman graaf Frank van Borssele, een tijdlang stadhouder van Holland en Zeeland.

Na het overlijden van Jacoba valt het graafschap Holland toch toe aan de hertog van Bourgondië. Zijn verdienste is het smeden van de Nederlanden tot een politieke eenheid: in 1464 stelt hij de Staten-Generaal in met meer bevoegdheden; geen enkele heerser kan meer om dit gremium heen. Na het Hollandse, Henegouwse en Beierse Huis heerst het Bourgondische Huis slechts drie generaties over Holland. Dit wordt gevolgd door het Habsburgse Huis tot de opstand tegen het centraal gezag in 1581. De Staten-Generaal nemen de rol van de graaf (toen koning Philips II van Spanje) over en benoemen voortaan stadhouders. Als eerste natuurlijk hun 'oude' stadhouder Willem I, de prins van Oranje ...

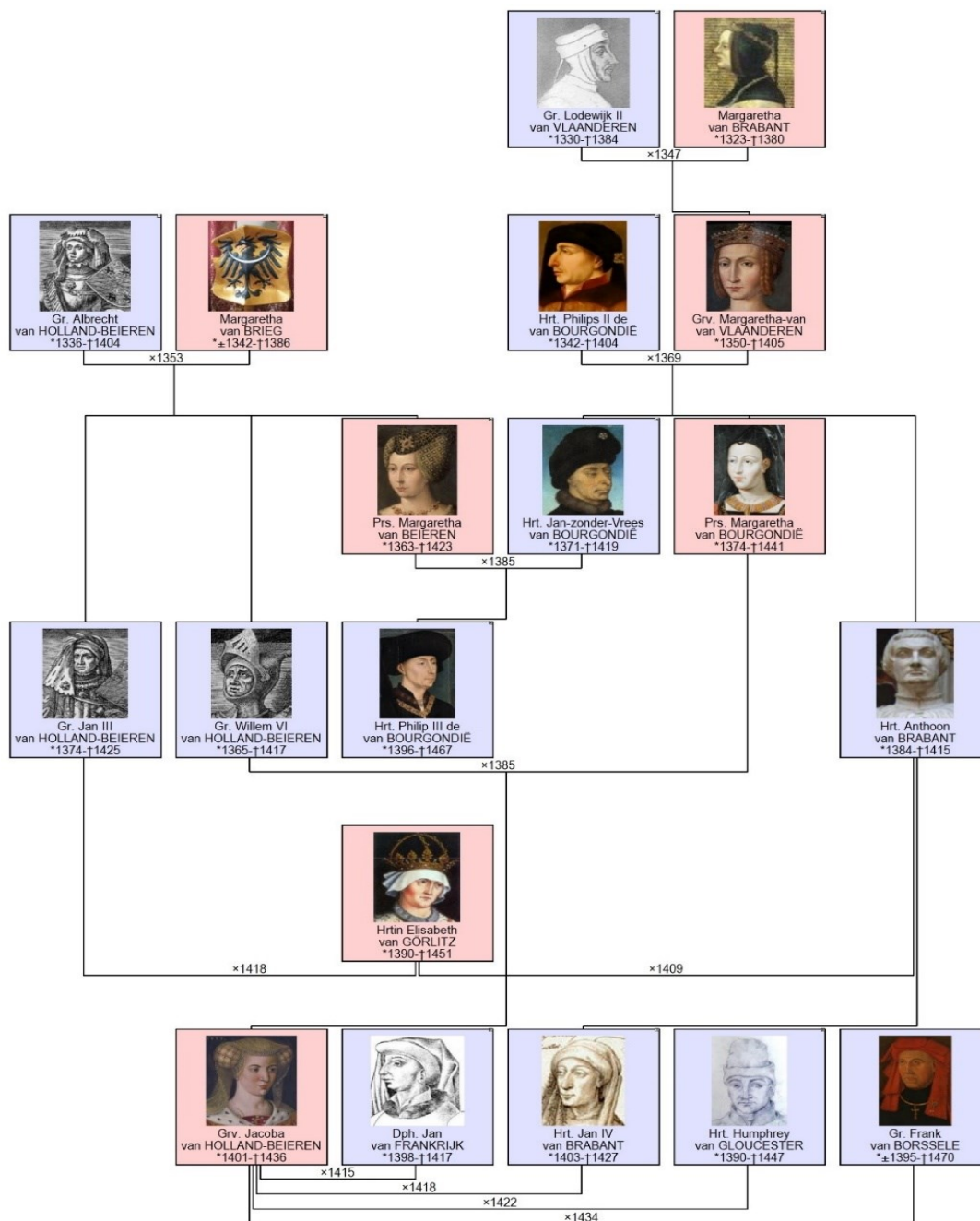

Fig. 5 Geneagram van de familieverhoudingen van Jacoba van Beieren

Bronnen

- Wikipedia
- De Bourgondiërs door Bart van Loo (uitgave De Bezige Bij)
- Eigen Perk 1990-3 (uitgave HK Albertus Perk)
- Het Wapenboek van Hendrik van Heessel (Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience)
Dit boek is online te raadplegen op de [site](#) van de Erfgoedbibliotheek (Antwerpen). Er zijn 191 afbeeldingen met veel tekst en familiewapens. De tekeningen van de Hollandse graven beginnen bij [beeld nr. 154](#).

Google Photoscan

Een moderne scanner voor je oude foto's

[AS]

[Google Photoscan](#) is een scanner-app van Google Foto's waarmee je je favoriete afgedrukte foto's kunt scannen en opslaan met de camera van je telefoon.

De app gebruikt kunstmatige intelligentie om scans van analoge foto's in hoge resolutie te maken.

Scan foto's in enkele seconden

Maak niet zomaar een foto van een foto, maar maak geoptimaliseerde digitale scans, met automatische randdetectie, perspectiefcorrectie en een slimme draaifunctie.

Wat is er nieuw

Gemakkelijker scannen en opslaan.

Wanneer je foto's scant, worden ze opgeslagen op je apparaat.

Verbeterde editor voor hoeken

Je kunt naast de hoeken nu ook de randen verslepen om de automatische bijsnijding van je gescande foto aan te passen.

Een perfect plaatje zonder schittering

Photoscan voegt meerdere afbeeldingen samen om schittering te verwijderen en de kwaliteit van je scans te verbeteren.

Maak back-ups van je scans met de Google Foto's-app om ze beveiligd, doorzoekbaar en georganiseerd op te slaan, zelfs op basis van de mensen en dingen op de foto's. Of breng je scans tot leven met films, filters en geavanceerde bewerkingsopties.

Bekijk het introductiefilmpje op [Youtube](#)

AGATHA: de nieuwe online zoekomgeving van het Rijksarchief in België

[LH]

Het Belgisch Rijksarchief heeft per 11 juni zijn online zoekfuncties uitgebreid aangepast. Op AGATHA (<https://agatha.arch.be>), de nieuwe website van het Rijksarchief, krijgen vier verschillende zoekomgevingen onderdak.

Welkom, AGATHA*!

 11 juni 2024

 agatha.arch.be

 Nieuwe online zoekomgeving

 Trotse ouders: het Rijksarchief

* Archivalisch - Genealogisch - Analytisch - Thematisch - Historisch - Academisch

18.658.221 bestanden of 262,1 Tb aan genealogische bronnen
42.464.619 persoonsvermeldingen uit 13.439.612 geanalyseerde akten

AGATHA staat voor:

- Archivalisch
- Genealogisch
- Analytisch
- Thematisch
- Historisch
- Academisch

Het combineert vier verschillende zoekomgevingen om je te helpen bij je onderzoek:

[Genealogische bronnen](#)

Deze zoekrobot is gewijd aan genealogie. Meer dan 28.000 parochieregisters (tot 1796) en meer dan 36.000 registers van de burgerlijke stand (van 1796 tot 1920) zijn online beschikbaar.

[Analyses van akten](#)

Voorheen bekend als *Zoeken naar personen*. Deze nieuwe zoekrobot laat toe om in meer dan 13 miljoen akten en meer dan 42 miljoen namen, die door vrijwilligers en medewerkers van het Rijksarchief werden geïndexeerd, naar een persoon, plaats of object te zoeken.

[Archiefinventarissen](#) en [Archiefvormers](#)

Deze laatste twee onderdelen zijn momenteel nog in ontwikkeling en zullen binnenkort beschikbaar zijn. In de tussentijd kun je nog [Zoeken naar archieven](#) en [Zoeken naar archiefvormers](#) in de oude omgeving te raadplegen.

De URL <https://genealogie.arch.be> wordt voortaan omgeleid naar <https://agatha.arch.be>.

Links naar specifieke scans die je al geregistreerd had, blijven geldig. De verwijzingen naar de scans of beelden blijven ongewijzigd, alleen de root van de URL is gewijzigd om consistentie in de zoekomgeving te garanderen.

Lezing Geneaknowhow

[MM]

“Digitale Bronbewerkingen Nederland en België” is de meest bekende site van het platform geneaknowhow.net, eind vorige eeuw tot stand gekomen op initiatief van Herman de Wit en Hein Vera.

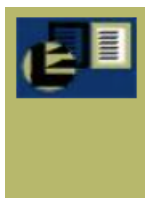
Doel is het bieden van ondersteuning bij genealogisch onderzoek in de brede zin van het woord. We proberen onderzoekers nieuwe aanknopingspunten te bieden, niet door pasklare antwoorden aan te bieden, maar door 'eigen'/actief onderzoek in primaire en secundaire bronnen te stimuleren.

De site is gestart in 1997 en bevat inmiddels de grootste verzameling links naar vrij toegankelijke genealogische bronbewerkingen in de Benelux (> 20.000 links) en is zodoende een druk bezochte bron van informatie. Vermeldingen zijn gerangschikt per provincie, regio en plaats.

Om de continuïteit te waarborgen is Geneaknowhow sinds 2009 een stichting, tegenwoordig in bezit van de culturele ANBI status. Vastgelegd is onder meer dat de sites reclamevrij blijven.

Een deel van de bewerkingen waarnaar wordt verwezen wordt door de Stichting beheerd. Dit betreft originele bronbewerkingen aangeleverd door onderzoekers (Geneascript) en afbeeldingen van bronmateriaal op Van Papier Naar Digitaal (VPND), beide te bereiken via de startpagina geneaknowhow.net.

Tijdens de lezing voor onze afdeling op 17 april 2024 heeft Paul Balm (voorzitter Stichting Geneaknowhow) kort de geschiedenis van de onderdelen van Geneaknowhow behandeld:

Digitale Bronbewerkingen Nederland en België – verzamelsite met (verwijzen naar) digitale bronbewerkingen van Nederland en België op internet en cd-rom

Geneascript – bewerkingen van bronmateriaal, variërend van een index tot een volledige transcriptie

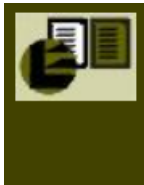
Van Papier naar Digitaal – afbeeldingen van genealogische bronnen, waar mogelijk aangevuld met (links) naar de bewerkingen van deze bronnen

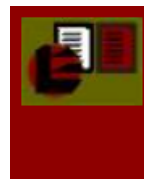
FAQ Genealogie Benelux – thematisch ingericht site met achtergrondinformatie en een scala aan vragen en antwoorden betreffende onderzoek in de Benelux

Regelgeving in de Nederlanden – transcripties van bronnen met een regelgevende inhoud ten behoeve van regionaal- en lokaal-historisch onderzoek

Genea-Lokaal – elektronische cursussen, die je vanaf deze site kunt downloaden, om ze vervolgens offline in je eigen tempo te volgen

Het verleden in beeld – site met beeldmateriaal ter illustratie van je familiegeschiedenis

Vervolgens is een selectie uit het uitgebreide aanbod getoond, waarbij aan aantal zoektips de revue passeerden.

Inlichtingen:

Paul Balm

beheer@geneaknowhow.net

CompGen

[AS]

De Duitse website CompGen bevat verschillende databanken met meer dan 50 miljoen persoonsgegevens uit diverse historische bronnen: adresboeken, familieadvertenties, genealogische database, grafstenen, plaatselijke familieboeken, lijsten met namen van mensen die in de eerste wereldoorlog zijn omgekomen en nog veel meer.

ADRESSBÜCHER

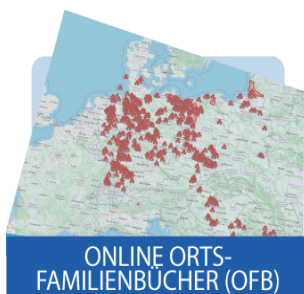
FAMILIENANZEIGEN

GENEALOGISCHE DATENBASIS (GEDBAS)

GRABSTEINE

ONLINE ORTS-FAMILIENBÜCHER (OFB)

VERLUSTLISTEN

Door de samenwerking met andere verenigingen, archieven, de wetenschap en niet te vergeten de onvermoeibare inspanning van hun leden groeit het aanbod nog steeds.

Kies een databank om in te zoeken: <https://www.compgen.de/recherchieren/>

Of zoek door meerdere databanken tegelijk met een METASUCHE:

<https://meta.genealogy.net/>

Een ander onderdeel is GenWiki: <https://wiki.genealogy.net/Hauptseite> waar nog meer informatie te vinden is.

Waar komt je naam vandaan

Maak een kaart en kijk waar je naam in 1890 en 1996 voorkwam:

<https://nvk.genealogy.net/map>

NGV Bronnen

[AS]

De NGV beschikt over een grote collectie aan bidprentjes, familieadvertenties en -drukwerk en de collectie Delfland.

Deze zijn toegankelijk voor NGV leden na inlog op de website ngv-bronnen.nl.

Bidprentjes zijn nog niet geïndexeerd, maar worden in alfabetische volgorde getoond.

Doordat ze opgedeeld zijn in albums wordt het zoeken naar de juiste iets eenvoudiger.

De collectie Delfland is doorzoekbaar evenals de Familieadvertenties en -drukwerk.

Bidprentjes vóór 1900

Hier vind je 42 links naar albums met bidprentjes van **vóór 1900, gesorteerd op achternaam**. Ieder album bevat tussen de 1100 en 1300 plaatjes, per pagina worden er steeds 20 plaatjes getoond. Er is altijd een voorkant, maar niet altijd een achterkant.

01-Aa – Baerdemaeker	15-Hendrixx – Hoeymisse	29-Pape – Poorten
02-Baerents – Bentvelt	16-Hof – Houtepen	30-Poorter – Renckens
03-Bentvelzen – Bleekendaal	17-Houtermans – Jansse	31-Reus – Roos
04-Bleijs – Borne	18-Janssen – Kemme	32-Roost – Santvoort
05-Borret – Broeckx	19-Kemmeren – Klijsen	33-Sardein – Schooning
06-Broeder – Calders	20-Knaap – Kornelissen	34-Schouten – Sminck
07-Calis – Commandeur	21-Korner – Küppers	35-Smit – Steen
08-Cremer – Diependaal	22-Kuringen – Leenes	36-Steenbeek – Telsemeijer
09-Dieperink – Dijk	23-Leenhof – Loos	37-Termars – Vanaerschodt
10-Dijkema – Faazen	24-Loosbergh – Martelmans	38-Vanderlinden – Verlinden
11-Faber – Gent	25-Martens – Meijnen	39-Verlooy – Vriend
12-Geradts – Greuling	26-Meijnders – Muller	40-Vriend – Weterings

🏠 > Bidprentjes voor 1900 > 01-Aa – Baerdemaeker

01-Aa – Baerdemaeker

Op iedere pagina worden 20 bidprentjes op alfabetische volgorde getoond.

Om naar de volgende/vorige te gaan klik op één van de rondjes boven- of onderaan de pagina.

Als een zoekopdracht is gegeven, scrol dan naar beneden om de zoekresultaten te zien. Deze komen namelijk onder het zoekschema te staan.

Zoeken in advertentiekniptfels van afdeling Delfland (77675 advertenties)

advertentienummer	begint met	<input type="text"/>	
gebeurtenis		<input type="text"/>	
beginjaar (iijj)		<input type="text"/>	
eindjaar (iijj)		<input type="text"/>	*NB: beginjaar kleiner of gelijk eindjaar
gebeurtenisplaats	begint met	<input type="text"/>	
achternaam persoon	begint met	<input type="text"/>	* geen voorvoegsel gebruiken
voornaam persoon	begint met	<input type="text"/>	
achternaam partner	begint met	<input type="text"/>	* geen voorvoegsel gebruiken
voornaam partner	begint met	<input type="text"/>	
toelichting	begint met	<input type="text"/>	
sorteren op	gebeurtenisdatum	<input type="text"/>	
hoe sorteren	oplopend	<input type="text"/>	

zoeken wissen vorige 0 (0) volgende

Familiedrukwerk en -advertenties

Op deze pagina's kunt u de ca 1,5 miljoen familieadvertenties van de NGV doorzoeken: overlijdensadvertenties, geboortekaartjes, huwelijksaankondigingen, bidprentjes, etc. Dat zoeken doet u via de op de advertenties voorkomende personen (ca 4,5 miljoen).

Met de roze knoppen, kunt u het zoeken starten, tussen pagina's met resultaten navigeren en schakelen tussen eenvoudig en uitgebreid zoeken.

Heeft uw zoekvraag meer dan 1000 resultaten, dan wordt deze niet uitgevoerd. U dient dan uw zoekvraag te beperken. Het veld achternaam moet minstens 2 echte letters (niet ? of *) bevatten. Deze randvoorwaarden helpen om de performance van deze schermen voor iedereen goed te houden.

Eenvoudig zoekscherm:

Achternaam:	<input type="text"/>	Voornaam:	<input type="text"/>	
	zoeken	wissen	vorige	<input type="text"/> (0) volgende
				Uitgebreid zoeken

Uitgebreid zoekscherm:

Voornaam:	<input type="text"/>	Voorvoegsels:	<input type="text"/>	Achternaam:	<input type="text"/>
Gebeurtenis:	(alle)	Plaats:	<input type="text"/>	van:	<input type="text"/>
				tot:	<input type="text"/>
				Rol:	(alle)
2e persoon:	<input type="text"/>	Sortering:	Volledige naam	A-Z	
	zoeken	wissen	vorige	<input type="text"/> (0) volgende	Eenvoudig zoeken

Voorbeeld zoeken:

Voornaam:	J.A.F.	Voorvoegsels:		Achternaam:	zorn						
Gebeurtenis:	(alle) ▾	Plaats:	utrecht	van:		tot:		Rol:	(alle) ▾		
2e persoon:		Sortering:	Volledige naam ▾	A-Z ▾							
zoeken		wissen		vorige		1	(1)	volgende		Eenvoudig zoeken	

1 resultaten

#	m/v	Naam	Rol	Gebeurtenis	Plaats en datum
1	m	Zorn, J.A.F.	hoofdpersoon	Overlijden	Utrecht 1961-05-03

Resultaten:

U kunt een resultaat in de getoonde lijst aanklikken. Er opent dan een tweede window waarin de gegevens van deze gebeurtenis, de vermelde personen en de scans die horen bij deze gebeurtenis worden getoond, als deze scans er zijn. U kunt de scans downloaden door met de rechtermuisknop op het plaatje te klikken en te kiezen voor 'Save image as' of 'Afbeelding opslaan als' (tekst is afhankelijk van uw browser).

Krantenberichten/Overlijden: 03-05-1961 te Utrecht; 1 scan [Fout melden](#)

- Zorn, J.A.F., hoofdpersoon, overleden 03-05-1961 te Utrecht

Heden werd geheel onverwachts uit ons midden genomen de Heer

J. A. F. ZORN

Dames- en Herenkleermaker te Utrecht

voorheen gewoond hebbende Oudwijkerlaan 25 bis.

Uit aller naam:
W. T. H. Zorn

Utrecht, 3 mei 1961
Oudwijkerveldstraat 3.

De teraardebestelling vindt plaats zaterdag 6 mei 1961 op de 3e algem. begraafplaats „Tolsteeg” om 12.45 uur.

Literatuur & Genealogie

[DJ]

De schuilplaats

In deze roman uit 2015 (Nederlandse vertaling 2017) van de Franse journalist **Christophe Boltanski** vertelt deze over zijn jeugd die hij doorbrengt in het Parijse huis van zijn grootouders.

Dat huis bevindt zich in de Rue de Grenelles. Bovendien vertelt hij over het verleden van de familie Boltanski: hun komst naar Frankrijk en de bezetting in de Tweede Wereldoorlog.

Dat hij veel in dat huis verblijft, komt waarschijnlijk door de politieke activiteiten van zijn ouders in de zestiger jaren bij het zelfstandig worden van Algerije.

Dit artikel is eerder verschenen in De Twee Kwartieren, afdelingsblad van de NGV-afdeling Kempen- en Peelland.

Het boek is bekroond met de Prix Femina 2015 en is opgedragen aan Jean-Elie en Anne.

De grootvader

Zijn grootvader Etienne is de zoon van een Joodse leerbewerker uit Odessa. Eind 19de eeuw verlaat deze David Boltanski de Oekraïne (pogroms!) om zijn geluk in Parijs te zoeken.

Hij schrijft enthousiast over het veel tolerantere Frankrijk aan zijn jongere vriendin die haar familie verlaat en zich bij hem voegt. In 1895 trouwen ze – waarschijnlijk met valse persoonsbewijzen - en kort daarna wordt Etienne geboren. Hij is een intelligent kind en dank zij beurzen studeert hij medicijnen. Als specialist is hij verbonden aan een Parijs ziekenhuis en doceert aan de universiteit. Hij wordt steeds vaker mikpunt van antisemitisme, wat uiteindelijk leidt tot zijn ontslag.

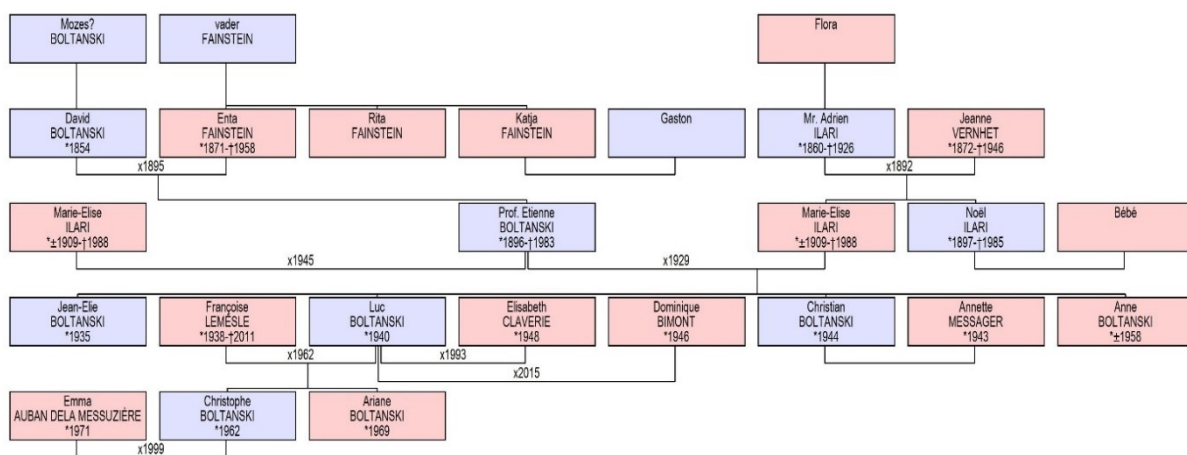
De grootmoeder

Deze Marie-Elise Ilari is afkomstig uit een conservatieve advocatenfamilie in Rennes. Als nakomertje wordt zij geadopteerd door een vrome weduwe, die haar bovendien als erfgename erkent. Zij studeert medicijnen en volgt colleges bij de 12 jaar oudere Etienne, tot zij polio krijgt en lichamelijk niet veel meer kan. Zij moet haar studie staken, en trouwt in 1929 met Etienne. In en na de oorlog schrijft zij autobiografische verhalen over haar leven en dat van haar Joodse schoonouders. Marie-Elise is aanhanger van de Franse communistische partij en heeft definitief gebroken met haar familie. Hoewel haar broer

Noël Ilari (koffiehandelaar in Tahiti) af en toe in de Rue de Grenelles logeert. Naast zijn eigen herinneringen put de schrijver uit die van de gezinsleden en uit de door zijn grootmoeder gepubliceerde boeken.

Het huis

Boltanski groepeerde de hoofdstukken steeds om een deel van het huis, waarbij hij associaties heeft met zijn jeugd en de verhalen. Elk hoofdstuk begint met een deel van een plattegrond. Dat maakt het boek interessanter, want de chronologie wordt doorbroken en langzaam vallen alle puzzelstukjes op hun plaats. Het huis is ook het symbool voor de 'Bolt-clan': men heeft genoeg aan elkaar. De grootouders verzamelen hun nageslacht om zich heen. Het echtpaar Boltanski-Ilari krijgt drie jongens: de linguïst Jean-Elie, de socioloog Luc en de kunstenaar Christian. De eerste woont nog steeds in hetzelfde huis. Bovendien biedt het huis veiligheid als Etienne – ondanks zijn bekering tot het Rooms Katholicisme in 1927 – zich in de oorlog voor transport moet melden. Een toneelstukje wordt in elkaar gezet: de scheiding wordt uitgesproken en Etienne verdwijnt met koffers (zogenaamd) uit Parijs. Het huis wordt nu zijn schuilplaats. Na de oorlog is hun auto het verlengstuk van hun huis. Zij reizen met zijn allen duizenden kilometers, het is reizen om de afstand: toeristische attracties worden niet bezocht.

Namen

De vader Luc Boltanski van de schrijver is de eerste die het huis verlaat, tot ongenoegen van de grootouders. Etienne wil niet naar Odessa, hoewel een der reizen hem zo'n 60 km er van af brengt. De schrijver gaat in 2014 wel er naar toe. Daar aangekomen vraagt hij zich af waarom. Om tekenen van familie te vinden? Om sferen te proeven en etensluchten te ruiken? Hij neemt zelfs een genealoog in de arm om naar sporen van David Boltanski te zoeken. De spelling van de naam geeft al moeilijkheden door overzetting van het cyrillisch schrift naar het Latijnse: Boltanski, Baltansjki, Boltyansky etc.. Etienne weet bijna zeker dat het Boltyanski moet zijn. De schrijver komt niets met zekerheid te weten: het zijn maar namen.....

De voornamen en pseudoniemen zijn verwarrend: Marie-Elise heet na haar adoptie Myriam Guérin en publiceert haar verhalen onder de naam Annie Lauran.

Zij adopteert op haar beurt Françoise Fondevilla en noemt haar Anne. Deze 'tante' is enkele jaren ouder dan de schrijver. Zij is een bekende fotografe die de naam Anne Franski gebruikt. Etienne heeft een vals paspoort als vrouw: Jeanne Gireaud. Zijn vader David kan

best Elie geheten hebben en zijn moeder Enta zegt soms dat ze H  l  ne Macagon heet....

Kwartierstaat van Christophe Olivier BOLTANSKI, schrijver van De schuilplaats

Generatie I

1. **Christophe Olivier BOLTANSKI**, zn. van Luc Emmanuel Marie Martial BOLTANSKI (socioloog) en Françoise Madeleine Suzanne LEMESLE, geb. Boulogne-Billancourt op 10 jul 1962, journalist, hoofdredacteur, schrijver, tr. Parijs op 25 sep 1999 met **Emma AUBAN DE LA MESSUZI  RE**, geb. Parijs op 9 nov 1971, sociaal antropoloog.

Generatie II

2. **Luc Emmanuel Marie Martial BOLTANSKI**, zn. van Prof. Etienne Alexandre BOLTANSKI (arts) en Marie-Elise ILARI (schrijfster onder de naam Annie LAURAN), geb. Parijs op 4 jan 1940, socioloog, tr. (2) Parijs op 21 dec 1993 met **Elisabeth Geneviève Maria CLAVERIE**, geb. Zams [Oostenrijk] op 15 dec 1948, antropologe, sociologe, tr. (3) Parijs op 10 sep 2015 met **Dominique Martine Annie BIMONT**, geb. Parijs op 15 nov 1946, tr. (1) Parijs op 20 jan 1962 met
3. **Françoise Madeleine Suzanne LEMESLE**, geb. Verneuil op 7 nov 1938, ovl. Barfleur op 14 mrt 2011.
Uit dit huwelijk:
 - 1a. **Christophe Olivier**, geb. Boulogne-Billancourt op 10 jul 1962, zie 1.
 - 1b. **Ariane**, geb. in 1969, historica.

Generatie III

4. Prof. **Etienne Alexandre BOLTANSKI**, zn. van David BOLTANSKI (zadelmaker [1896], chef werkplaats bij Citroen) en Enta FAINSTEIN, geb. Parijs op 3 mrt 1896, ged. Rooms Katholiek Parijs op 24 dec 1927, arts, professor, ovl. Parijs in jul 1983, tr. (2) in 1945 met **Marie-Elise (Lise, Lili, Myriam) ILARI**, geb. Rennes circa 1909, ovl. Parijs op 20 nov 1988, tr. (1) D  sertines op 10 jul 1929 (gesch. Parijs op 16 okt 1942) met
5. **Marie-Elise (Lise, Lili, Myriam) ILARI**, dr. van Mr. Adrien Félix Jean Baptiste ILARI (advocaat in Rennes) en Jeanne Marie Laure Charlotte VERNHET, geb. Rennes circa 1909, schrijfster onder de naam Annie LAURAN, ovl. Parijs op 20 nov 1988. Als 7e kind en 6e dochter wordt zij in 1911 geadopteerd door Marie NELET die haar de naam Myriam GUERIN geeft. Marie NELET (1857-1929) - weduwe van een rechter uit Foug  res - schrijft stichtelijke boekjes onder de naam Myriam THELEN. Marie-Elise erft van haar het landgoed D  sertines in Mayenne.
Uit dit huwelijk:
 - 2a. **Jean-Elie**, geb. in 1935, linguist.
 - 2b. **Luc Emmanuel Marie Martial**, geb. Parijs op 4 jan 1940, zie 2.
 - 2c. **Christian Libert  **, geb. Parijs op 6 sep 1944, beeldhouwer, filmer, fotograaf, tr. met **Annette MESSEGER**, geb. Berck op 30 nov 1943, kunstenares.
 - 2d. **Anne** (heet voor adoptie Françoise FONDEVILLA), geb.

circa jan 1958,
fotografie onder de naam Anne FRANSKI.

Generatie IV

8. **David BOLTANSKI**, zn. van Mozes? BOLTANSKI, geb. Odessa [Ukraine] op 4 mei 1854 (volgens huwelijksacte; waarschijnlijk circa 1860), zadelmaker [1896], chef werkplaats bij Citroen, tr. in 1895 met
9. **Enta FAINSTEIN** (volgens huwelijksacte; noemt zich ook H el ene MACAGON), dr. van vader FAINSTEIN, geb. in 1871 (volgens huwelijksacte; waarschijnlijk geboren circa 1876), ovl. in 1958.
Uit dit huwelijk:
 4. Prof. **Etienne Alexandre**, geb. Parijs op 3 mrt 1896, ovl. Parijs in jul 1983, zie 4.
10. Mr. **Adrien Félix Jean Baptiste ILARI**, zn. van Flora, geb. op 25 jun 1860, ovl. Rennes nov 1925, advocaat in Rennes, tr. Rennes op 13 sep 1892 met
11. **Jeanne Marie Laure Charlotte VERNHET**, geb. Rennes op 1 aug 1872, ovl. 1946.
Uit dit huwelijk:
 - 5a. **Noël**, geb. Rennes op 12 sep 1897, koffieplanter, politicus op Tahiti, ovl. in 1985, tr. B ebe
 - 5b. **Marie-Elise**, geb. Rennes circa 1909, ovl. Parijs op 20 nov 1988, zie 5.

Generatie V

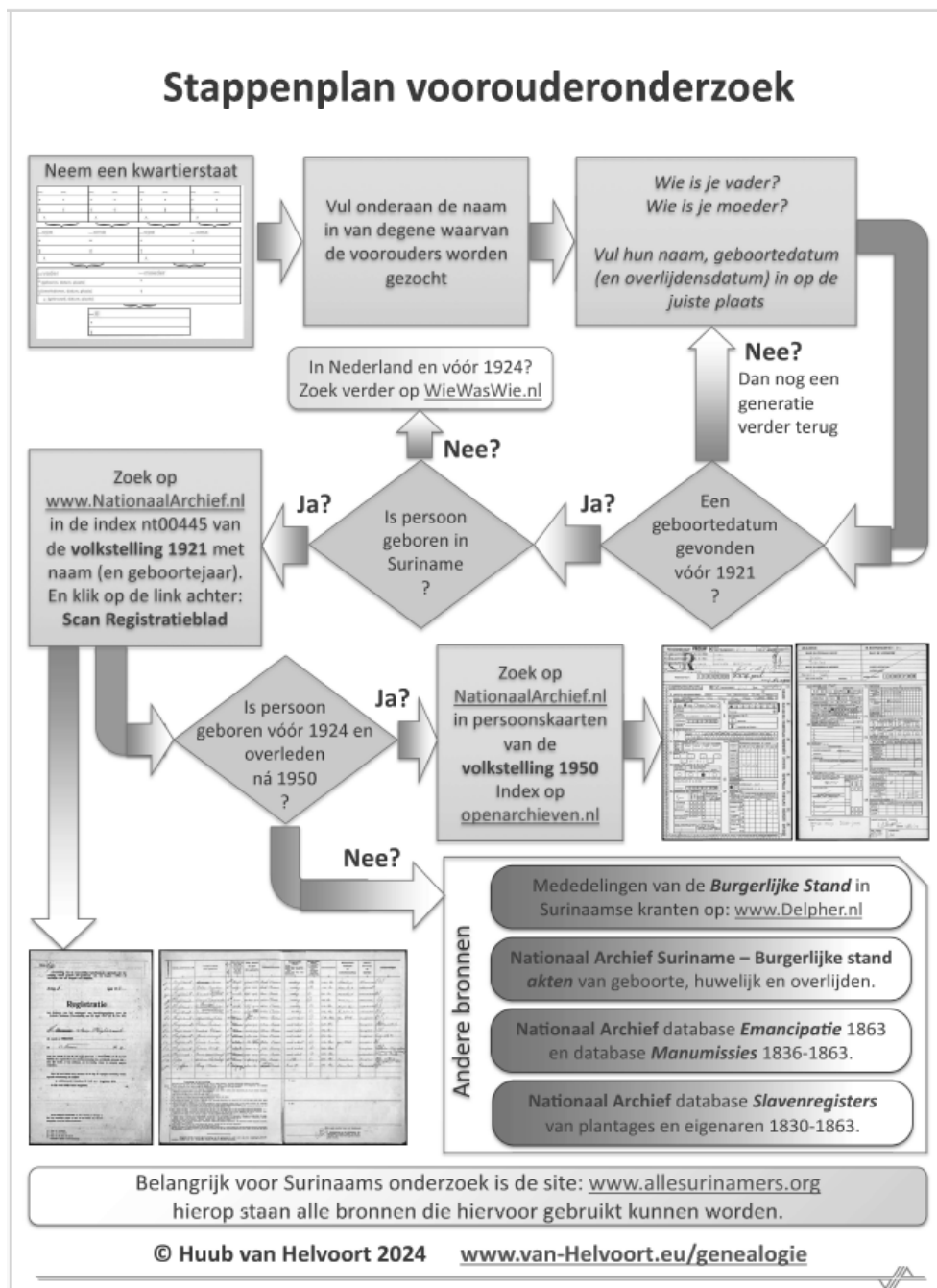
16. **Mozes? BOLTANSKI.**
 8. **David**, geb. Odessa [Ukraine] op 4 mei 1854, zie 8.
 18. **vader FAINSTEIN.**
 - 9a. **Enta**, geb. in 1871, ovl. in 1958, zie 9.
 - 9b. **Katja**, tr. Gaston
 - 9c. **Rita.**
 21. **Flora**, geb. Corsica .
 10. Mr. **Adrien Félix Jean Baptiste ILARI**, geb. op 25 jun 1860, zie 10.
-

Stappenplan onderzoek Suriname

[LH]

Op 4 november vorig jaar hield Huub van Helvoort een interessante lezing voor NGV Goiland over 'Paleografie, de kunst van het lezen van oude handschriften'. Daarbij kwam ook een paar maal zijn interesse in onderzoek naar Surinaamse voorouders naar voren.

Hieronder een stappenplan van zijn hand dat nuttig kan zijn als je ook familieonderzoek in die richting wilt doen. Verdere informatie: <http://www.van-helvoort.eu>.

Nog lang niet alle informatie is online te vinden.

Daarom bestaat er het project '**Historische Database van Suriname en de Cariben**' om de burgerlijke stand van Suriname en de (voormalige) Nederlandse Caribische eilanden openbaar te maken! Samen met vrijwilligers wil men de geboorte- huwelijks- en overlijdensakten vanaf 1828 tot 1950 in een database zetten. Zo kan iedereen op zoek naar haar of zijn voorouders in Suriname en de Cariben.

Dankzij het werk van vele deelnemers en sponsors staan bv. slavenregisters van Suriname online en zijn ook de geboorteakten uit Paramaribo online doorzoekbaar op de website van het Nationaal Archief Suriname. Maar dit is nog maar het begin: men wil historische informatie beschikbaar maken over *alle* mensen die in Suriname en Curaçao woonden. Dit maakt het mogelijk om de levensloop van mensen in slavernij te kunnen volgen ná de afschaffing van de slavernij in 1863. Bovendien komen dan ook bv. de mensen in beeld die vanuit Azië naar Suriname migreerden als contractarbeider.

Interesse: lees de instructies op de website <https://hdsc.ning.com> en meld je aan!

vrijwilligers gezocht!
DOET U MEE?

Samen zetten we de burgerlijke stand van Suriname en Curaçao online.
Ga naar: hdsc.ning.com en meld u aan.

**HISTORISCHE
DATABASE VAN
SURINAME &
DE CARIBEN**

HELP MEE!
SAMEN MAKEN WE ONZE
GESCHIEDENIS WEER ZICHTBAAR

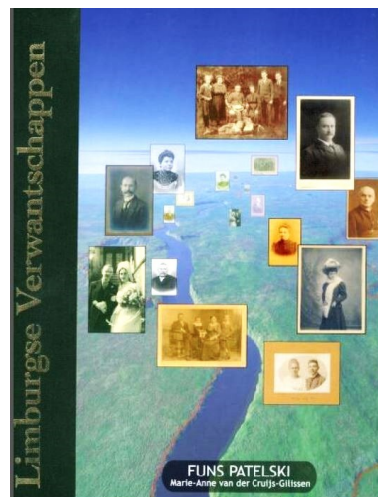
Radboud Universiteit GERDA HENKEL STIFTUNG PDI Platform Digitale Infrastructuur Social Sciences & Humanities NATIONAAL ARCHIEF Nationaal Archief Suriname

De wereld is klein!

[LH]

Tijdens je familieonderzoek zul je waarschijnlijk met enige regelmaat tot bovenstaande conclusie komen. Zeker als je tegenwoordig op basis van DNA-onderzoek onverwacht op een bekende naam of plaats stuit.

Zelf merkte ik bijvoorbeeld in mijn eigen familieonderzoek dat het aantal katholieken in de Oost-Veluwe in het verleden blijkbaar zo beperkt was, dat er onderling veel werd getrouwd. De jongen naast wie ik de laatste jaren op de middelbare school in de klas zat, blijkt nu op vijf manieren familie te zijn (van vierdegraads tot zevendegraads neef). Ook in een gebied als (Zuid-)Limburg kom je zeer regelmatig tot dit soort ontdekkingen. Zie bijvoorbeeld het boek "[Limburgse Verwantschappen](#)" waarin onderlinge familierelaties tussen zo'n 150 "prominente personen" met Limburgse wortels worden aangetoond.

Heel recent kwam ik er op basis van een DNA-match zelf achter dat de Zuid-Limburgse partners van de voorzitters van de NGV-afdelingen Flevoland en Gooiland op twee manieren familie zijn. Zowel via hun vader als hun moeder. Maar dan ga je wel terug tot voorouders uit het midden van de 18de eeuw!

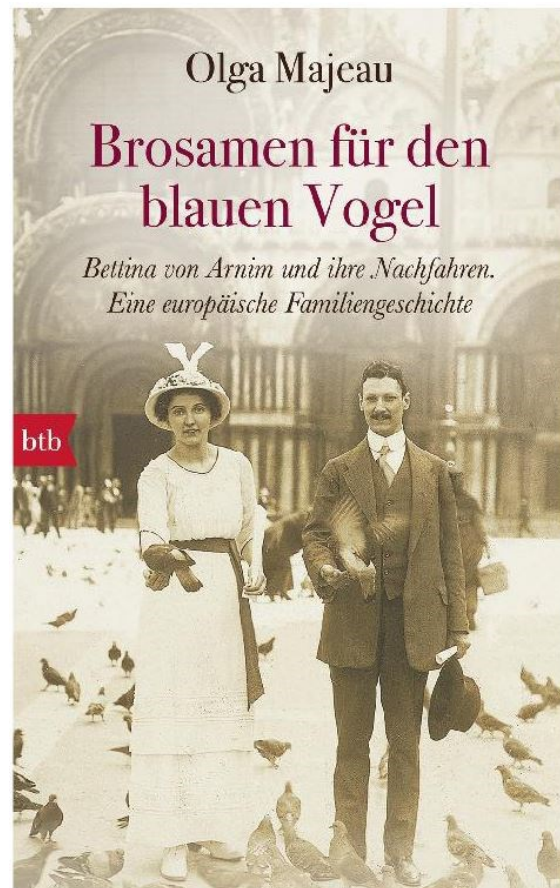
Ehrenbreitstein

In die periode ligt ook de start van een andere ontdekking.

Die begint niet in Nederland, maar aan het hof van de Keurvorst/Aartsbisschop van Trier, die sinds 1632 zijn residentie had in Ehrenbreitstein (en vanaf 1786 aan de overzijde van de Rijn in Koblenz). In het kader van het artikel "Aanrader" in "[Gooise Sporen](#)" 2021-04 meldde ik al dat mijn stamvader Johann Georg Heinzmann (? , ong. 1710 – Ehrenbreitstein, 13 sep 1791) een lijflakei ('Leiblakei') was van de laatste Keurvorst van Trier, Clemens Wenceslaus van Saksen (o.a. de kleinzoon van de Habsburgse Rooms-Duitse koning en keizer Jozef I, een zoon van de Poolse koning August III en een oom van de Franse koning Lodewijk XVI). Toen ik toevallig het boek "*Een schitterend isolement. Een familiegeschiedenis*" van Olga Majeau (Querido, 2015) onder ogen kreeg, kwam ik op de flaptekst de naam **Bettina von Arnim** tegen: '*Ogenshijnlijk is er niet veel verrassends aan de familiestukken die Olga Majeau van haar grootmoeder Elfi erft. Elfi heeft haar van alles verteld over haar beroemde voorouders, het Duitse schrijversechtpaar Bettina en Achim von Arnim. Maar naarmate de*

familielijn de recentere geschiedenis nadert, worden de levens van het nageslacht van de Von Arnims raadselachtiger.'

Haar naam zegt de meeste Nederlanders waarschijnlijk niet veel, maar in Duitsland is deze Bettina von Arnim (evenals veel van haar familieleden) beroemd. Niet toevallig staat ook op de Duitse uitgave van het boek haar naam nadrukkelijk vermeld.

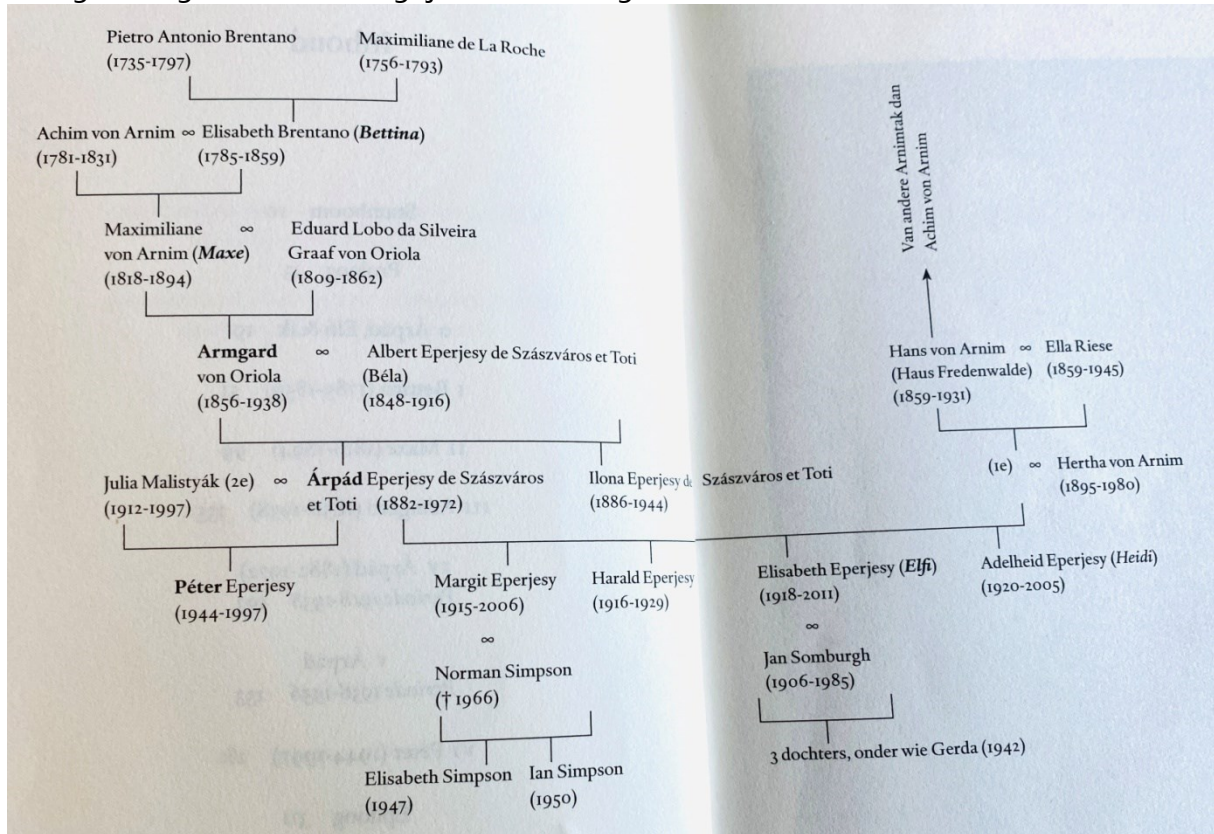
Elisabeth Catharina Ludovica Magdalena Brentano (zoals ze volledig heette) was schrijfster, illustratrice, componiste en een belangrijk vertegenwoordigster van de Duitse romantiek.

Bij mij is de eerste associatie met haar naam echter de stad Ehrenbreitstein.

Bettina's vader Pietro Antonio Brentano was lange tijd in dienst van de Keurvorst aldaar en ook haar grootvader Georg Michael von La Roche was van 1771 tot 1780 "Geheimer Staatsrat" en "Regierungskanzler" aan datzelfde Hof. Haar grootmoeder Marie Sophie Gutermann von Gutershofen (beter bekend als Sophie von La Roche en zelf ook schrijfster) voerde een beroemde literaire salon in Ehrenbreitstein. De befaamdste gast daar was de jonge Johann Wolfgang von Goethe, die verliefd werd op Bettina's moeder (Lotte uit zijn eerste roman "Das Leiden des jungen Werthers" is onder andere op haar geënt) en met wie Bettina zelf ook nog lang contact hield.

"Een schitterend isolement" is zelf geen roman, maar zoals Michiel Krielaars (in zijn recensie in de NRC van 3 april 1915) samenvat: 'Majeau reconstrueert haar familiegeschiedenis secuur en probeert de hiaten in haar bevindingen zo aannemelijk mogelijk in te vullen.' Een complexe geschiedenis, die zich in grote delen van Midden-Europa afspeelt en uiteindelijk eindigt in Nederland.

Voor genealogen niet onbelangrijk: het boek begint met een summiere stamboom:

Maar zonder veel moeite kun je ook met behulp van de bekende websites de stamboom van deze familie grotendeels reconstrueren. Zoals in de [Stamboom Crone](#) op Geneanet.

De meerwaarde voor genealogen van een boek als dit is, dat het je kan helpen context aan je onderzoek te bieden. Of zoals Krielaars in zijn recensie vaststelt: *'Een familiegeschiedenis is tenslotte pas geslaagd als die het relaas van een familie weet te koppelen aan de geschiedenis.'*

Het moge duidelijk zijn waar voor mij die meerwaarde te vinden is. Over de lakeien aan een vorstelijk hof is niet zoveel terug te vinden, over hun beroemdere tijdgenoten gelukkig meer. Ongetwijfeld moeten ze elkaar ook tegen zijn gekomen. Ondanks het feit dat Ehrenbreitstein zich stad mocht noemen, was het een zeer klein plaatsje. Met een beetje geluk kom je dan ook in de doopaktes bekende mede-inwoners tegen.

Over het hof van de keurvorst bestaat ook nog een andere interessante bron. In de tweede helft van de achttiende eeuw werd er namelijk jaarlijks een uitgebreid boek uitgegeven getiteld *'Des Hohen Erz-Stifts und Churfürstenthums Trier Hof-, Staats- und Stands-Kalender'*. Uit de periode 1760-1787 zijn daarvan [17 exemplaren gedigitaliseerd](#) en doorzoekbaar.

Zo zijn in de editie van 1774 (het jaar waarin Goethe's *"Das Leiden des jungen Werthers"* uitkwam) zowel mijn stamvader (eigenlijk: oudgrootvader) als de oudbetovergrootvader van Olga Majeau te vinden. De eerste als 'Jagdlaquay' en als 'Leiblaquay', de tweede als 'geheimer Rath'. Interessant zijn niet zozeer de twee spellingen van mijn voorvaders achternaam (Heinsman en Haynsman - in die *'Kalenders'* zijn nog veel meer varianten te vinden), maar dat er een bij zit die eigenlijk pas in de 19de eeuw bij zijn Nederlandse afstammelingen gemeengoed is geworden!

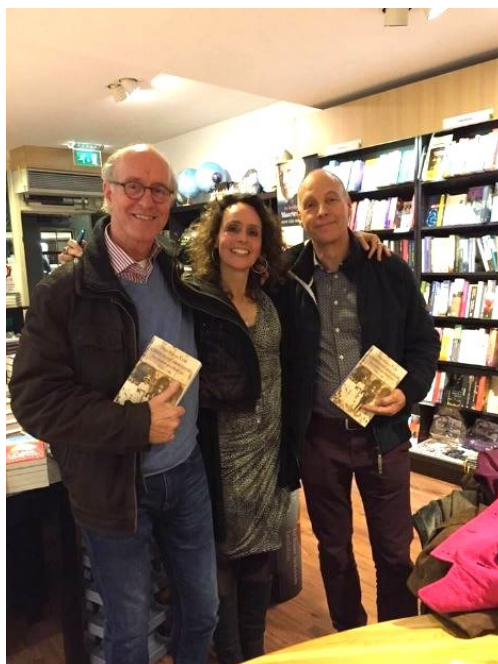
Des Hohen Erz-Stifts und Churfürstenthums Trier Hof-, Staats- und Stands-Kalender 1774

De wereld blijkt nog kleiner!

De inhoud van het boek is te complex om hier eenvoudig samen te vatten.

De nadruk ligt op de ontwikkeling van een familie met veel Europese wortels, die tot de elite van de Oostenrijks-Hongaarse dubbelmonarchie behoort, via de "Hongaarse goelag" tot "een aftandse flat in Leidschendam". Een belangrijk element aan het eind van het boek is de zoektocht naar Péter Eperjesy, een halfbroer van de grootmoeder van de auteur.

En daar kom ik op pagina 298 de naam **Arie Heinsman** tegen, die de directe chef van Péter blijkt te zijn geweest en informatie kan geven over diens laatste jaren. En op de [website van Olga Majeau](#) kom ik hem alweer tegen. Nu met een foto bij de boekpresentatie van "Een schitterend isolement" in IJsselstein op 19 maart 2015.

Ted Hooijmans, Olga Majeau en Arie Heinsman

Zoals iedereen die Heinsman (of Heinsmann) heet in Nederland, is Arie familie van me – een neef zelfs. Zonder dat ze het weten, staan daar twee mensen naast elkaar waarvan de voorouders tweeënhalve eeuw geleden dezelfde werkgever hadden, in hetzelfde stadje woonden en elkaar waarschijnlijk gekend hebben. **De wereld is klein!**

Georg Michael Franck von La Roche (* 4. apr 1720, Tauberbischofsheim – † 23 nov 1788, Offenbach)	Johann Georg Heinsmann (*± 1711 – † 13 sep 1791, Ehrenbreitstein)
Maximiliane Euphrosine von la Roche (* 3 mei 1756, Mainz – † 19 nov 1793, Frankfurt am Main)	Carl Friedrich Heinsmann (~ 17 okt 1751, Ehrenbreitstein – † 4 dec 1808, Koblenz)
Elisabeth Catharina Ludovica Magdalena Brentano (* 4 apr 1785, Frankfurt am Main – † 20 jan 1859, Berlijn)	Matthias Heinsman(n) (*14 sep 1802, Koblenz – † 25 jul 1872, Arnhem)
Maximiliane Marie Catharine von Arnim (* 23 okt 1818, Bärwalde (Mieszkowice) – † 31 dec 1894, Berlijn)	Henricus Jacobus Heinsman (* 20 nov 1842, Arnhem – † 23 jul 1888, Apeldoorn)
Armgard Bettina Sophie Lobo Da Silveira Oriola (* 15 jun 1856, Bonn – † 2 jan 1938 Boedapest)	Lodevicus Jacobus Heinsman (* 23 nov 1887, Apeldoorn – † 22 aug 1960, Soest)
Árpád Eperjesy de Szászváros et Toti (* 8 nov 1882 Rome – † 29 sep 1972 's-Gravenhage)	Leo Franciscus Heinsman
Erzsébet Felicitas Gertrud Eperjesy de Szaszvaros (* 3 aug 1918 Wenen – † 7 jul 2011, Zeist)	Arie Heinsman
Maxe Henny - "Somburgh"	
Olga Majeau - Henny	

Evenementen in 2024

- woensdagavond 11 september 19:45 – 21:30 uur (inloop vanaf 19:15 uur), spreker is Harmen Snel over '*Het gemeenschappelijk DNA van een besloten dorpsgemeenschap, met als voorbeeld Huizen*'

Programma:

19.15 uur inloop met drankje en cakeje

19.45 uur start bijeenkomst

19.55 uur start lezing

21.10 uur einde lezing

21.15 uur drankje & vertrek

In verband met het beperkte aantal zitplaatsen en catering worden jullie verzocht je vanaf 15 juni aan te melden via secretaris-goi@ngv.nl.

Locatie: **Bibliotheek Hilversum, 's-Gravelandseweg 55, Hilversum**

- zaterdagmiddag 9 november 14:00-16:00 uur, ALV en lezing

Locatie: **Bethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263, Hilversum**

Stamboomspreekuur

- donderdagochtend 11 juli van 10:00-12:00 uur, Huis van Eemnes, Noordersingel 4, Eemnes

Ledenaantal

Het ledenaantal bedraagt: 147

Colofon

Nederlandse Genealogische Vereniging. Opgericht 1 juli 1946.

Correspondentieadres: NGV, Postbus 50, 3980 CB, Bunnik

Bibliotheek en andere diensten: Kosterijland 3, 3981 AJ, Bunnik

Openingstijden: 1e en 3e donderdag en 2e zaterdag van de maand van 10:00-16:00 uur op afspraak.

Afdeling Gooiland. Opgericht 30 maart 1949.

De afdeling omvat de gemeenten met de postcodes: 1200 t/m 1279, 1400 t/m 1419 en 3630 t/m 3639.

Dit zijn de (deel)gemeenten Hilversum, Loosdrecht, Kortenhoef, 's-Graveland, Ankeveen, Laren, Blaricum, Huizen, Naarden, Bussum, Nieuwersluis, Loenen a/d Vecht, Loenersloot en Vreeland.

Alle bijeenkomsten zijn in de Bethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263, Hilversum.

Voor bereikbaarheid: <https://bethlehemkerk.nl/index.php/adres>

Dit afdelingsblad wordt digitaal toegezonden aan de leden van de NGV, afdeling Gooiland en aan de leden van andere afdelingen, die een bijkomend lidmaatschap zijn aangegaan.

Het blad verschijnt viermaal per jaar.

Gooise Sporen online: Koninklijke Bibliotheek ISSN: 2950-5607

Website afdeling Gooiland: <https://www.ngv-afdelingen.nl/goi/>

NGV-website: <https://www.ngv.nl/>

Deze afdeling is ook actief op Facebook als '[Ngv Gooiland](#)' en op Twitter: @NGV_GOOI (https://twitter.com/NGV_GOOI)

Bestuur:

Voorzitter: Louis Heinsman, Van der Zaenlaan 49, 1215 SJ, Hilversum, 035-6233785, email: voorzitter-goi@ngv.nl

Secretaris: Dik Jager, Steijnlaan 13-B, 1217 JR, Hilversum
email: secretaris-goi@ngv.nl

Penningmeester: Maarten van Mourik, Neuweg 453, 1215 JC, Hilversum, 035-6219269
email: penningmeester-goi@ngv.nl

Redactie Afdelingsblad: Anne Schley-de Bruin, Zuidereinde 197, 1243 KW 's-Graveland
email: redactie-goi@ngv.nl

Webredactie: Anne Schley-de Bruin, email: webredacteur-goi@ngv.nl

Kopij: mocht u kopij willen aanleveren, dan is dat zeer welkom. Artikelen het liefst als platte tekst, dus zonder opmaak. Foto's en dergelijke separaat meesturen als jpg-bestand. Graag mailen naar: redactie-goi@ngv.nl